

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/32/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8124203150
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8124203150.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Kataríny Krochtovej v právnej veci žalobcu: OBNOVBYT s.r.o., so sídlom Masarykova 22, 080 01 Prešov, IČO: 50 359 002, právne zastúpený JUDr. Erich Markocsy, advokát so sídlom Francisciho 5, 080 01 Prešov, IČO: 55 360 785, proti žalovanému: Ing. D. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XA, XXX XX D., právne zastúpený Advokátska kancelária Fabian a Novosad s.r.o., so sídlom Masarykova 16, 080 01 Prešov, IČO: 51 913 984, o nariadenie NO, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 11C/17/2024-41 zo dňa 17.apríla 2024, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým uznesením rozhodol (cit.):

„Žalovaný je povinný sa zdržať sa výkonu záložného práva predmetom ktorého sú nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území D., obec D., okres D., zapísané ako byt č. X vo vchode číslo XX, nachádzajúci sa na prízemí bytového domu súp. č. XXXX, postavený na pozemku parc. C KN parc. č. XXXX/X vrátane podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve o veľkosti XX/XXXX evidovaný na LV č. XXXX pre katastrálne územie D. a podielu o veľkosti XX/XXXX na pozemku parc. C KN parc. č. XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1055 m², evidovaný na LV. č. XXXX pre katastrálne územie D. až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.“

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 262, § 324 ods.1 a ods. 3, § 325 ods. 1 a ods. 2 písm. d), § 326 ods. 1 a ods. 2, § 328 ods. 1 a ods. 2, § 329 ods. 1 a § 330 ods. 1, § 331 ods. 1, § 333 a § 334 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že dňa 10.04.2024 sa žalobca návrhom podaným tamojšiemu súdu domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, a to, aby súd uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnosti bližšie špecifikovanej vo výrokovej časti napadnutého uznesenia, a to až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX a LV č. XXXX dňa 23.05.2022 uzavreli žalobca a žalovaný zmluvu o pôžičke, v zmysle ktorej, ako to vyplývalo z čl. 1 ods. 1 Zmluvy, žalovaný ako veriteľ mal prenechať žalobcovi ako dlžníkovi peňažnú pôžičku vo výške 115 00 eur, ktorá mala byť poskytnutá za účelom kúpy nehnuteľnosti špecifikovanej vo výrokovej časti napadnutého uznesenia. Zároveň dňa 22.06.2022 uzavreli Zmluvu o zriadení záložného práva, predmetom ktorej malo byť zriadenie záložného práva k zálohu, ktorým mala byť spomínaná nehnuteľnosť. Z čl. I. ods. 2 Zmluvy o pôžičke vyplývalo, že veriteľ sa zaviazal poskytnúť pôžičku nasledovne: a) sumu 5 000 eur mal odovzdať veriteľ dlžníkovi pri podpise zmluvy v hotovosti a sumu 10 000 eur do 7 dní odo dňa podpisu Zmluvy o pôžičke a b) suma 100 000 eur mala byť

poskytnutá za účelom kúpy bytu na adrese D. XX. Za účelom kúpy tejto nehnuteľnosti bola uzavretá dňa 23.05.2022 kúpna zmluva medzi predávajúcim G. M. a žalobcom ako kupujúcim. Podľa čl. VI, ods. 1, Kúpnej zmluvy bola kúpna cena za uvedenú nehnuteľnosť dohodnutá vo výške 100 000 eur, pričom túto kúpnu cenu mal kupujúci, ako to vyplývalo zo Zmluvy uhradiť nasledovne: a) 26 606,69 eur mal kupujúci predávajúcemu zaplatiť do 27.05.2022 z finančných prostriedkov poskytnutej pôžičky od žalovaného, a to bezhotovostným prevodom na účet banky, tak ako to bolo dojednané v Zmluve, za účelom výmazu tiarch viaznúcich na predmete prevodu a b) sumu 83 393,31 eur mal kupujúci predávajúcemu zaplatiť z finančných prostriedkov poskytnutej pôžičky od žalovaného do 7 dní odo dňa podpisu Kúpnej zmluvy. Žalobca uviedol, že žalovaný na účet predávajúceho uhradil iba časť pôžičky, a to v sume 26 606,69 eur, pričom k poskytnutiu zvyšnej časti v sume 83 393,31 eur zo strany žalovaného nedošlo. V tejto súvislosti poukázal na to, že k doplateniu zvyšnej časti pôžičky došlo z vlastných zdrojov žalobcu dňa 24.05.2022 a o v dvoch platbách v sume 40 000 eur a 43 393,31 eur, Žalobca uvedenú sumu doplatil z vlastných zdrojov, pričom tieto predstavovali finančné prostriedky vtedajšieho konateľa spoločnosti D. R. vložené na účet spoločnosti OBNOVBYT s.r.o. Dňa 21.12.2023 začal žalovaný oznámením o zmene spôsobu výkonu záložného práva s výkonom záložného práva. Žalobca mal za to, že vzhľadom na to, že zo strany žalovaného k doplateniu sumy 833 393,31 eur nikdy nedošlo je zmluva v tejto časti neplatná, a teda je zrejme, že právny vzťah medzi stranami sporu nevznikol a Zmluva o zriadení záložného práva zabezpečuje neexistujúcu pohľadávku. S poukazom na neplatnosť Zmluvy o zriadení záložného práva mal žalobca za to, že dotknutá nehnuteľnosť nemôže byť zaťažená záložným právom. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odôvodnil tým, že prípadná realizácia predaja nehnuteľnosti by do sporu priniesla len ďalšiu neistotu, ktorá by viedla k ďalším súdnym konaniam. Záverom uviedol, že v obdobnej veci žalovaný skutočne pristúpil k realizácii výkonu záložného práva, a to priamym predajom, pričom uvedené konanie žalovaného viedlo k vzniku ďalšieho konania, ktoré toho času prebieha na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 9C/5/2024

4. Súd oboznámením sa so žalobcom predloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že žalobca osvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov skrz inštitút neodkladného opatrenia. Uviedol že z obsahu spisu bolo zrejme, že v danom prípade je potrebné priznať žalobcovi právnu ochranu dočasne upraviť pomery strán sporu tak, aby sa počas trvania súdneho sporu vlastnícky režim k nehnuteľnosti, ktorá je predmetom konania nezmenil. Nariadením neodkladného opatrenia súd sledoval najmä to, aby sa spor vo veci samej vyriešil medzi pôvodnými stranami sporu, a aby nebol realizovaný eventuálny prevod vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti na ďalšie osoby. Ak by nastala takáto skutočnosť, malo by to za následok významné zhoršenie postavenia žalobcu v spore vo veci samej. Čo sa týkalo následkov nariadeného neodkladného opatrenia, súd uviedol, že zásah do vlastníckeho práva v podobe zákazu nakladania sa nehnuteľnosťou je fakticky iba formálny a nemá žiadny reálny dopad na žalovaného. Vzhľadom na uvedené súd konštatoval, že nariadenie neodkladného opatrenia navrhnutého žalobcom môže splniť zákonný účel. V nadväznosti a uvedené poukázal na to, že pre hospodárnosť súdneho konania vo veci samej, kde sa žalobca domáha o určenie, že nehnuteľnosť nie je zaťažená záložným právom je potrebné, aby bol zachovaný pôvodný okruh účastníkov, a preto zákaz dispozície s nehnuteľnosťami spĺňa aj preventívny účinok.

5. S poukazom na ust. § 262 ods. 1 CSP súd prvej inštancie uviedol, že o nároku na náhradu trov konania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí.

6. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktoré odôvodnil tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, taktiež, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie. Mal za to, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Uviedol, že žalobca sa na tamomšom súde pokúšal o vydanie totožného, resp. obdobného opatrenia, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 20C/7/2024, avšak žalovanému nieje zrejme, ako toto konanie dopadlo. Ak sa teda žalobca opätovne domáha vydania neodkladného opatrenia návrhom, ktorému súd už raz nevyhovel, možno v danom prípade hovoriť o porušení právnej istoty v neprospech žalovaného. Namietal, že žalobca osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, pričom uviedol, že civilný sporový poriadok umožňuje reagovať na zmeny účastníkov hmotnoprávneho vzťahu, čo je premietnuté do procesnoprávnej roviny v podobe zmeny subjektov civilného sporového

konania. Vzhľadom na uvedené považoval argumentáciu súdu za odporujúcu účelu a zmyslu Civilného sporového poriadku. Ďalej poukázal na to, že súd prvej inštancie neuviedol, ktoré konkrétne žalobcom tvrdené skutkové okolnosti a predložené listinné dôkazy považoval za zásadné, pri prijatí záveru o osvedčení predpokladov potrebných pre rozhodnutie o vydaní neodkladného opatrenia. Žalovaný namietal hodnovernosť a pravdivosť listinného dôkazu, ktorý mal preukazovať elektronickú komunikáciu prostredníctvom aplikácie Signal zo dňa 23.05.2022 medzi ním a vtedajším konateľom žalobcu. Mal za to, že súd, ako to vyplývalo z napadnutého uznesenia pri závere o osvedčení dôvodnosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal predovšetkým z uvedenej konverzácie, a preto bolo potrebné poukázať na nepravdivosť tohto dôkazu. Tvrdenie žalobcu o neposkytnutí zvyšnej časti pôžičky vo výške 83 393,31 eur považoval za klamlivé. O riadnom poskytnutí pôžičky v zmysle Zmluvy o pôžičke uzavretej dňa 23.05.2022 mala svedčať skutočnosť, že táto bola viazaná na kúpu spomínanej nehnuteľnosti, ktorú žalobca následne zakúpil, čo vyplývalo aj z kúpnej zmluvy na uvedenú nehnuteľnosť. V zmysle čl. IV bod. 2 žalobca svojim podpisom jasne deklaroval, že finančné prostriedky boli poskytnuté práve od žalovaného. Navyše táto zmluva bola pripravovaná advokátom žalobcu, ktorý pripravil aj záložnú zmluvu. Žalovaný uviedol, že suma vo výške 83 393,31 eur bola žalobcovi poskytnutá rovnako ako aj suma 5000 eur v hotovosti, pričom túto spornú sumu poskytol v prítomnosti jeho otca k rukám vtedajšieho konateľa žalobcu. V prospech uvedeného tvrdenia taktiež svedčí aj skutočnosť, že žalobca po kúpe nehnuteľnosti pristúpil v súlade s článkom I bod 2. písm. b) Zmluvy o pôžičke dňa 22.06.2022 k uzatvoreniu Záložnej zmluvy, ktorá mala zabezpečovať pohľadávku žalovaného na vrátenie poskytnutej pôžičky. Podpisom záložnej zmluvy žalobca ako dlžník v zmysle čl. I bod 2. nesporne uznal záväzok vrátiť žalovanému peňažnú pôžičku vo výške 115 000 eur s príslušenstvom. Ďalej uviedol, že tvrdenie žalobcu o tom, odkiaľ mal získať zvyšnú časť finančných prostriedkov považoval vzhľadom na prebiehajúce súdne konania za špekulatívne. Tvrdenia žalobcu o tom, že zvyšná časť finančných prostriedkov mala byť doplatená z vlastných prostriedkov vtedajšieho konateľa považoval za klamlivé a účelové, pričom mal za to, že čerpané úvery boli použité na iné účely. Následne poukázal na konanie konateľa spoločnosti OBNOVBYT, kde uviedol, že pán V. postupuje úkony spolu so svojou partnerkou, ktoré smerujú k ukráteniu svojho majetku. Zároveň uviedol, že žalobca sa o skutočnosti, že žalovaný plánuje vykonať záložné právo dozvedel nie z Oznámenia zo dňa 21.12.2023, ale už omnoho skôr, a to dňa 10.07.2023, kedy mu bolo doručené oznámenie o začatí výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že napadnuté rozhodnutie považuje za vecne správne. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného o prebiehajúcom konaní vedenom na Okresnom súde Prešov sp. zn. 2/C/2024 uviedol, že toto zastavené konanie nepredstavuje prekážku res iudicata, a preto jeho námietku považoval za bezpredmetnú. Žalobca ďalej uviedol, že v prípade zmeny vlastníctva dotknutej nehnuteľnosti, by nedošlo len k zmene subjektov civilného konania, ako sa domnieva žalovaný, ale došlo by aj k zmene samotného predmetu sporu, čo by malo za následok podanie novej žaloby a ďalšieho súdneho konania. vo vzťahu k žalovaným namietanej hodnovernosti predložených listinných dôkazov uviedol, že je presvedčený o ich pravdivosti, nakoľko žalovaným tvrdená argumentácia o stiahnutí a nainštalovaní elektronickej aplikácie až dňa 14.09.2022 nijakým spôsobom neverifikuje to, že komunikácia zo dňa 23.05.2022 nemohla prebehnúť. Listiny predložené žalovaným preukazujú len to, že táto aplikácia mala byť dňa 23.05.2022 v zariadení vytvorená, pričom uvedené žiadnym spôsobom nevylučuje to, že žalovaná mal aplikáciu v zariadení pred dňom 14.09.2022 odinštalovanú. Nestotožnil sa stvrdením žalovaného o poskytnutí pôžičky, pričom uviedol, že Kúpna zmluva bola podpísaná v rovnaký deň ako Zmluva o pôžičke, t.j. dňa 23.05.2022, t.j. v čase kedy malo byť zo strany žalovaného plnené spôsobom dohodnutým v samotnej zmluve. V čase podpisu Kúpnej zmluvy preto nemohla a ani nebola uhradená ešte ani suma 26 606,69 eur, ktorá bola uhradená až následne po podpísaní zmluvy na bankový účet predávajúceho. Tvrdenie žalovaného o tom, že žalobca svojim podpisom deklaroval, že finančné prostriedky mal od žalovaného neobstojí, keďže v daný moment žalobca disponoval len sumou 5 000 eur. Ďalej poukázal na to, že žalovaný síce uviedol, že sumu 83 393,31 eur žalobcovi poskytol, avšak neuviedol deň kedy malo k poskytnutiu spornej časti pôžičky dôjsť. Následne žalobca priblížil okolnosti uzavretia Zmluvy o pôžičke a uviedol, že dňa 04.07.2022 bola medzi stranami sporu uzavretá Zmluva o pôžičke v sume 130 000 eur, ktorej účelom mala byť kúpa bytu č. XX na ul. G.. Uvedené malo vyplývať z elektronickej komunikácie medzi vtedajším konateľom žalobcu a žalovaným, pričom žalobca, keďže sa jednalo o družstevný byt, nemohol nadobudnúť Žalovaný o uvedenej skutočnosti vedel a preto sa ponúkol, že za účelom kúpy bytu poskytne finančné prostriedky, ktoré budú zabezpečené záložným právom na byt. Následne dňa 22.06.2022 po vzájomnej dohode bola vtedajším konateľom žalobcu a žalovaným podpísaná Zmluva o zriadení záložného práva na nehnuteľnosť nachádzajúcu sa na D. ulici,

ktorá mala byť pôvodne financovaná z pôžičky 23.05.2022. Ďalej opísal akým spôsobom malo dôjsť k plneniu poskytnutej pôžičky zo dňa 04.07.2022, pričom uviedol, že nedošlo k doplateniu sumy vo výške 19 500 eur zo strany žalovaného, a preto neprišlo k zániku záložného práva, ktoré doposiaľ viazne na nehnuteľnosti uvedenej vo výrokovej časti napadnutého uznesenia. Taktiež poukázal na skutočnosť, že žalovaný bol v čase poskytnutia pôžičiek nezamestnaný, a je len ťažko uveriť tomu odkiaľ by vzal sumu predstavujúcu dokopy 311 000 eur. Tvrdenia žalobcu o spôsobe doplatenia zvyšnej časti pôžičky považoval za sporné a klamlivé, pričom vyjadrenia žalovaného o tom, že žaloba mal vyhlásiť osobný bankrot považoval za lživé. Navrhol napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť.

8. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“), vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

10. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

11. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

13. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

14. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. c) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby nenakladala s určitými vecami alebo právami, d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

16. Na základe vyššie spomínaného možno konštatovať, že neodkladné opatrenie možno nariadiť v dvoch situáciách, a teda, ak existuje potreba bezodkladnej úpravy pomerov alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie. Neodkladné opatrenie je potrebné vnímať ako mimoriadny prostriedok úpravy pomerov medzi stranami sporu, ktorým môže súd nariadiť, aby určitá strana v konaní niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala. Nariadením neodkladného opatrenia tak dochádza k obmedzeniu dispozičných práv, pričom v tomto kontexte sa sleduje ochrana pred znevýhodnením postavením tej - ktorej strany sporu. Zároveň, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné uviesť popri všeobecných náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP aj opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Vzhľadom na mimoriadny charakter procesného inštitútu neodkladného opatrenia odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nerozhoduje súd na základe postupov dokazovania za účelom rozhodnutia vo veci samej, ale najmä na základe základných skutočností osvedčujúcich odôvodňujúci záver o trvaní a dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

17. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že v rámci konania o vydanie neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania (osvedčovanie) podstatne zúžený, a to v dôsledku

účelu a podstaty predbežného opatrenia, lehoty na rozhodnutie o návrhu a pod. Osvedčovanie teda v kontexte rozhodovania o nariadení neodkladného opatrenia značí, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, ktoré sú dôležité pre rozhodovanie o návrhu na predbežné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné. (viď uznesenie Najvyššieho Súdu SR sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010).

18. Potrebne je podotknúť, že uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia predstavuje dočasné rozhodnutie súdu, ktorého účelom je dočasná úprava pomerov strán a podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo tej ktorej strany ohrozené. Treba však zdôrazniť, že neodkladné opatrenie má charakter preventívneho riešenia vzťahu medzi stranami a nachádza svoje uplatnenie vtedy, ak je dôvodná obava, že jeho nenariadením by sa zhoršila pozícia žalobcu, alebo by vznikol priestor k tomu, aby bol vykonaný právny úkon, ktorý by vytvoril nezvratný právny stav. Taktiež súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia musí mať rozhodujúce skutočnosti osvedčené, musí zvažovať, či je osvedčený nárok a či je nariadenie neodkladného opatrenia potrebné. (viď Uznesenie Najvyššieho Súdu SR sp. zn. 3Obdo/1/2017).

19. Dočasný charakter neodkladného opatrenia značí, že pred jeho nariadením nemusí súd zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej a pri ich zisťovaní nemusí byť dodržaný formálny postup predpísaný pre dokazovanie. To však nepredstavuje tú skutočnosť, že súd môže neodkladné opatrenie nariadiť len na základe tvrdenia žalobcu bez toho, aby bola osvedčená pravdepodobnosť nároku a nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Zásah do práv predbežným opatrením (neodkladným opatrením) dotknutej osoby musí byť primeraný osvedčenému porušeniu (ohrozeniu) práv a právom chránených záujmov, takisto primeraná musí byť aj prípadná ujma, ktorá vznikne z neodkladného opatrenia dotknutej strane. Pod pojmom dočasná úprava pomerov medzi stranami je pritom potrebné rozumieť prípad, kedy existuje dôvodná potreba dočasne regulovať isté právne vzťahy medzi stranami, pretože hrozí vznik reálnej ujmy, resp. jej zväčšovanie. (viď uznesenie Najvyššieho Súdu SR sp. zn. 3Obdo/1/2017/). Rovnako tak, ako bolo vyššie spomenuté, nariadenie neodkladného opatrenia má povahu osvedčovania, čo značí, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje len tie najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, tak ako to je pri dokazovaní. (viď Uznesenie Najvyššieho Súdu SR, sp. zn. 9Cdo/293/2020).

20. Odvolací súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej a svojim rozhodnutím nemôže prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok potreby bezodkladnosti vydania rozhodnutia, o ktoré strana žiada, resp. pravdepodobnosti ohrozenia jej práv a oprávnených záujmov. V prípade rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je potrebné, aby strana predložila dôkazy, ktoré by s istotou preukázali ohrozenosť jej práva, avšak musí predložiť aspoň také dôkazy, ktoré by jej právo alebo ohrozenie tohto práva alebo výkonu rozhodnutia aspoň osvedčovali a jej tvrdenia aspoň spravdepodobňovali.

21. V predmetnom prípade má odvolací súd za to, že žalobca sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva vo vzťahu k nehnuteľnosti, bližšie špecifikovanej vo výrokovej časti napadnutého uznesenia. Tento návrh odôvodnil tým, že žalovaný Oznamovaním zo dňa 21.12.2023 pristúpil k realizácii výkonu záložného práva a to priamym predajom. Mal za to, že zo strany žalovaného nedošlo k plneniu dohodnutému v zmysle Zmluvy o pôžičke zo dňa 23.05.2022 keďže žalobcovi nebola vyplatená dohodnutá čiastka v sume 83 393,31 eur, a preto Zmluvu o pôžičke v tejto časti považoval za neplatnú. Vo vzťahu k Zmluve o zriadení záložného práva zo dňa 22.06.2022 uviedol, že táto zabezpečuje neexistujúcu pohľadávku, nakoľko nedošlo zo strany žalovaného k plneniu spôsobom dohodnutým v Zmluve o pôžičke. Uviedol, že Zmluva o zriadení záložného práva mala zabezpečovať pohľadávku žalovaného, ktorá vznikla Zmluvou o pôžičke v zmysle ktorej mal žalovaný prenechať žalobcovi peňažnú pôžičku vo výške 115 000 eur a to za účelom kúpy nehnuteľnosti - bytu č. X, vchod XX, nachádzajúci sa na prízemí bytového domu súp. č. XXXX, postavený na pozemku parc. C KN parc. č. XXXX/X vrátane podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené je zrejmé, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vzhliadol potrebu jeho nariadenia najmä z dôvodu, aby sa počas prebiehajúceho súdneho konania vedeného medzi stranami sporu nezmenil vlastnícky režim k nehnuteľnosti. Nariadeným neodkladným opatrením sa sledovalo najmä to, aby sa spor vo veci samej vyriešil medzi pôvodnými stranami a zamedzilo sa tak prevodu vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti na ďalšie osoby, čo by bolo v priamom rozpore aj so zásadou hospodárnosti súdneho konania.

23. Odvolací súd s poukazom na vyššie spomenuté zásady, ktorými sa riadi pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia konštatuje, že pred jeho nariadením nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Zároveň nemusí dodržiavať formálny postup pre dokazovanie. Avšak to neznamená, že súd môže neodkladné opatrenie nariadiť len na základe tvrdenia žalobcu a bez toho aby bola osvedčená aspoň pravdepodobnosť nároku a nebezpečenstvo hroziacej ujmy.

24. V danom prípade má odvolací súd za to, že žalobca podaným návrhom osvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia. Existenciu hroziacej ujmy možno vzhliadnuť najmä v tom, že žalovaný podnikol kroky smerujúce k realizácii výkonu záložného práva, a o čom svedčí aj Oznámenie o zmene spôsobu výkonu záložného práva doručené žalobcovi zo dňa 21.12.2023 (č.l. 19). Uvedené potvrdzuje aj zápis na liste vlastníctva č. XXXX, v časti poznámky P XXX/XXXX.

25. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že vzhľadom na dočasný charakter neodkladného opatrenia, ktorého účelom je dočasná úprava pomerov strán je taktiež dôležitá podmienka pre jeho vydanie v podobe osvedčenia, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov by bolo právo strany ohrozené. Predpokladom pre nariadenie neodkladného opatrenia je teda okrem osvedčenia návrhu aj osvedčenie, že bez jeho vydania by bol prípadný budúci výkon súdneho rozhodnutia ohrozený. Neodkladné opatrenie má charakter preventívneho riešenia vzťahu medzi stranami a má miesto vtedy, ak je dôvodná obava, že jeho nenariadením by sa pozícia žalobcu zhoršila. Avšak platí, že neodkladné opatrenie môže druhú stranu obmedziť len natoľko, aby splnilo svoj účel a nesmie ho obmedziť nad nevyhnutne potrebnú mieru.

26. Vzhľadom na prebiehajúce súdne konanie je nutné poznamenať, že spôsob poskytnutia peňažnej pôžičky, resp. platnosť, či neplatnosť právneho úkonu bude predmetom dokazovania v rámci konania vo veci samej. Nateraz sa však odvolaciemu súdu javí potreba bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami sporu skrze inštitút neodkladného opatrenia ako dôvodná.

27. Na základe vyššie uvedeného mal odvolací súd z obsahu spisu za dostatočne osvedčené, že v predmetnom prípade existuje dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým je potrebné do rozhodnutia vo veci samej uložiť žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva, predmetom ktorého je dotknutá nehnuteľnosť, a preto podľa § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

29. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného

predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).